

IBM TURK ÇALIŞANLARI EYLEMDE

Sendikal mücadele yürüten IBM Türk çalışanları, örgütlenme engellerinin kaldırılması talebiyle süresiz eylem kararı aldı. IBM Türk çalışanları, işten atılan 3 sendika temsilcisinin işe iade edilmesi talebini de içeren eylemlerini sürdürüyor. IBM Türk'deki sorunların tüm bilişim alanında yaşandığına dikkat çeken IBM Türk çalışanları, sektördeki sendikalaşma oranının artırılmasını da hedeflediklerini belirttiler. IBM Türk çalışanları, tüm bilişim emekçilerine eylemlerine destek verme çağrısı yaptı.

IBM Türk çalışanları, 18 Ekim 2008 tarihinde yaptıkları toplantı sonunda, "IBM yönetiminin haklı sendikal örgütlenmelerine karşı açmış olduğu davadan feragat edene ve haksız işten çıkarmalara son verene kadar; süresiz eylem kararı" aldıklarını duyurdular. IBM çalışanları açıklamalarının ardından IBM Türk Genel Merkezi'nin bulunduğu Yapı Kredi Plaza önünde ilki 3 Aralık 2008 tarihinde olmak üzere çeşitli eylemler düzenledi. Tez-Koop-İş Sendikası'nda örgütlenen IBM çalışanlarının etkinliklerini Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İstanbul Şubesi'nin işbirliği ile düzenledi. Kamuoyunda "Plaza Eylemleri" olarak bilenen ve beyaz yakalı işçilerin mücadelesine örnek olarak gösterilen eylemlerin beşincisi 7 Ocak 2009 tarihinde gerçekleştirildi.

EMO İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Karaçay'ın açılış konuşmasının ardından Tez-Koop-İş Sendikası İşyeri Temsilcisi görevini yürütürken işten atılan Elvan Demircioğlu, TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu ve Tez-Koop-İş Sendikası imzalı basın açıklamasını okudu.

Eylemin "güvenli bir gelecek ve güvenli iş" talebi ile gerçekleştirildiğine dikkat çekilen açıklamada şöyle denildi:

"IBM önündeyiz, çünkü IBM çalışanlarının bilişim sektöründe bir ilk olan örgütlenme çabalarını destekliyoruz. IBM önündeyiz, çünkü IBM yönetimini çalışanlarının örgütlenmesine engel olduğu için protesto ediyoruz. IBM önündeyiz, çünkü örgütlenmeyi engellemek için işten çıkartılan sendika temsilcisi üç IBM Türk çalışanının işe geri iadelerini istiyoruz. Ekonomik krizin sonuçları derinleşerek büyürken, güvencesiz çalışmanın ve işsizliğin oranı hızla yükselirken bu sürece çalışanlar ve üretkenler olarak dur demek, bilişim çalışanlarının IBM'deki sendika

mücadelesine destek olmak için burada, IBM önünde olmaya devam edeceğiz."

Bilişim, çağrı merkezleri, bankacılık ve medya kadar uzayan geniş bir alanda çalışanların payına daha fazla işsizlik ve daha fazla yoksulluk düştüğüne dikkat çekilen açıklamada şöyle denildi:

"Esnek, güvencesiz ve adil olmayan çalışma koşullarının ve taşeronlaştırmanın giderek yaygınlaştığı bilişim sektöründe, güvenli bir gelecek için IBM'de başlattığımız örgütlenme mücadelesinde bizlerle aynı hedef doğrultusunda mücadele eden tüm emekçilerle, çarşamba günleri yan yana ve omuz omuza olmaya devam edeceğiz.

Krizle beraber, çalışanlar ve üretkenler olarak krizin sorumlusu olmadığımız halde, krizin bedelinin biz emekçilere ödetilmek istenmesine karşı mücadele etmeye devam edeceğiz.

Krizi biz yaratmadık, faturasını ödemeyeceğiz."

IBM Türk çalışanlarının etkinliklerini "www.bilisimsendikasi.org" adresinden takip edebilirsiniz. ◀

EMO'dan sendikal mücadele veren IBM Türk çalışanlarına destek açıklaması...

BİLİŞİM ALANINDA ÖRGÜTLENME HAKKI ENGELLENEMEZ

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 41. Dönem Yönetim Kurulu, IBM Türk firmasında çalışan emekçilerin sendikal mücadelesine destek açıklaması yaptı. Bilişim çalışanlarının karşılaştıkları sorunlara dikkat çekilen açıklamada, "Bilişim sektöründe şartname, sözleşme ve fiziksel iş koşulları gibi konularda herhangi bir standart bulunmamaktadır. Kapitalizmin kar hırsı, tüm bu alanlarda belirleyici tek standart haline gelmiştir" denildi.

EMO 41. Dönem Yönetim Kurulu'nun 31 Temmuz 2008 tarihinde yaptığı yazılı basın açıklamasında bilişim alanında faaliyet gösteren IBM Türk firmasında yaşanan ve tüm emekçileri ilgilendiren bazı gelişmelere dikkat çekildi. IBM Türk firmasında çalışan 200'ü aşkın emekçiye temsilen Tez-Koop-İş Sendikası'nın 26 Mart 2008 tarihinde Çalışma Bakanlığı'na toplu sözleşme yapma hakkı almak üzere yetki başvurusunda bulunduğu kaydedilen açıklamada, şöyle denildi:

"Çalışma Bakanlığı 200'ü aşkın IBM Türk çalışanının noter kanalı ile yapmış olduğu üyelik başvuru bilgilerini doğruladı ve 11 Haziran 2008 tarihinde IBM'i bilgilendirdi. Ancak IBM yönetimi, çalışanların toplu sözleşme ve grev yapma haklarını ellerinden almak için

çeşitli girişimlerde bulundu ve tutumundan hala vazgeçmiş değil.

Süreç itibari ile birçok iş kolunda yaşanan, artık alışılmış bir sendika ve çalışan karşıtı tavır gibi görünse de IBM çalışanlarının bu girişimi, bilişim sektöründe uzun zamandır süregelen adaletsiz çalışma biçimlerine bir karşı çıkıştır.

"Fazla Mesai, Değil Sürekli Mesai"

Yazılım alanının esnek çalışma koşullarına daha uygun olduğu ifade edilen açıklamada şöyle denildi:

"Yazılım sektörü, yapılan işin niteliği itibari ile mekandan ve saatten bağımsız çalışma koşullarına uygundur. Bu durum çalışanlar açısından bir avantaj olarak kullanılabilir. Olmasına rağmen, sektörün tamamında iş planlaması ve iş teslim süreleri, çalışanların bu olanağı işveren faydasına ola-

cak şekilde kullanılmaktadır. İş teslim süresine işi yetiştirmek bahanesi ile çalışanlar daha fazla çalıştırılmakta, bu durum sektörün getirdiği bir zorunluluk olarak gösterilip, kanıksanması sağlanmaya çalışılmaktadır.”

Bilişim Alanında Taşeronlaştırma

Bilişim alanında da taşeron uygulamasının yaygınlaştığına dikkat çekilen açıklamada, taşeronlaştırma uygulamasının sakıncaları şöyle ortaya konuldu:

“Yaşanan bir diğer sorun da, özellikle kamu projelerinin ihalelerini alan firmaların bu işleri taşeron üçüncü firmalara yaptırmalarıdır. Kamu yazılım ihalelerinin hatalı-bilgisiz biçimde yapılıyor olmasından dolayı da ortaya çıkan bu durumda, kamu, kalitesiz işlerle zarara uğratılıyor olmakla beraber, bu taşeronlaştırma güvencesiz çalıştırmayı da olanaklı kılmaktadır. Sektörde yer alan iş süreçlerinin kontrolsüz olarak gelişmesi ve meslek eğitimine önem verilmeyerek proje geliştirme

süreçlerinin yürütülmesi, sektörde bilgi birikimine ve özgün üretime engel olmakta, proje süreçleri sonrasında ciddi sorunlara sebebiyet vermektedir.

Bilişim sektörü çalışanları, iş güvencesizliğinin yanında, adaletsiz ücret politikaları ile de karşı karşıya kalmaktadır. Bilişim sektöründe şartname, sözleşme ve fiziksel iş koşulları gibi konularda herhangi bir standart bulunmamaktadır. Kapitalizmin kar hırsı, tüm bu alanlarda belirleyici tek standart haline gelmiştir.”

Sendikal Mücadeleye Destek

Türkiye’de bilişim çalışanların çalışma saatleri, reel ücretler, sosyal haklar ve özlük hakları kısıtlamaları sorunları ile karşı karşıya olduğu kaydedilen açıklamada, sorunun çözümünün örgütlenmek-

ten geçtiği vurgulandı. Türkiye’de Bilişim İşverenleri Sendikası olmasına karşın Bilişim Çalışanları Sendikası bulunmadığına dikkat çekilen açıklama, şöyle sonlandırıldı:

“Bilginin metalaştırılmasının, sermaye için yeni bir sömürü alanı olarak ortaya çıktığı günümüzde sektörde gerekli eğitimi almadan altyapısı, donanımı olmayan kişiler daha ucuz ve güvencesiz işgücü yaratmada kullanılmakta, mühendislik disiplinine sahip olan sektörün ana elemanları bu haksız rekabet karşısında mesleki, maddi ve idari açılardan kısaca sokulmaktadır. İş güvencesizliği, sürekli hale gelen fazla mesai, belirsiz ücret politikaları gibi sorunlarla karşı karşıya kalan bilişim sektörü çalışanları günden güne artarak devam eden hak kayıplarına maruz kalmaktadır.

Elektrik Mühendisleri Odası, demokratik haklarını elde etmek için mücadele eden, kendi mücadele biçimlerini oluşturan, IBM Türk çalışanlarını ve bu mücadeleyi sürdürecektir. tüm bilişim sektörü çalışanlarını desteklemektedir.”

BİLİŞİM SEKTÖRÜNDE ÖRGÜTLENME PANELİ

Bilişim alanında çalışanların sorunları, “Bilişim Sektöründe Örgütlenme” başlıklı panelde masaya yatırıldı. Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkanı Gürsel Doğru, bilişim emekçilerinin kendilerini mavi yakalı işçiler ve işveren arasında bir yerde görme eğiliminin sendikal örgütlenmeyi zorlaştırdığına dikkat çekerken, Cumhuriyet Gazetesi Yazarı Şükran Soner, sektörün uluslararası şirketlerin hegemonyası altında olduğunu ve bu nedenle işgücünün daha çok sömürüldüğünü kaydetti. Uni Global Bilgi Teknolojileri Örgütlenme Başkanı Gerhard Rohde ise bilişim alanında örgütlenmeye çalışan sendikaların işbirliği yapması gerektiğine dikkat çekerken, Belçika LBC Sendikası’nın Bilgi Teknolojileri Örgütlenme Yöneticisi Koen Dries, Belçika’da İnternet’in yaygınlaşma hızının düşmesi ile birlikte sektör çalışanlarının toplu işten çıkarılma sorunuyla karşılaşınca sendika ve toplu sözleşmenin öneminin anlaşıldığını kaydetti.

Sendikal mücadele yürüten IBM Türk çalışanları, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İstanbul Şubesi ve Tez-Koop-İş Sendikası işbirliği ile düzenlenen “Bilişim Sektöründe Örgütlenme” başlıklı panel, 5 Eylül 2008 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryum’da gerçekleştirildi. Bilişim sektöründe örgütlenme sorunlarının masaya yatırıldığı panele, uluslararası konuklar da deneyimleri paylaşmak üzere katıldı. Tüm dünyadan 900 sendikanın üye olduğu Uni Global Union Bilgi Teknolojileri Örgütlenme Başkanı Gerhard Rohde, Belçika’da yine IBM çalışanlarının aralarında bulunduğu bilişim emekçilerini örgütleyen LBC Sendikası’nın Bilgi Teknolojileri Örgütlenme Yöneticisi Koen Dries, Cumhuriyet Gazetesi Yazarı ve Türkiye Gazeteciler Sendikası Eski Başkanı Şükran Soner, Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkanı Gürsel Doğru’nun konuşmacı olarak yer aldığı paneli EMO İstanbul Şubesi Başkanı Yardımcısı Kurtuluş Kaya yönetti.

EMO İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Karaçay, panelin açılışında yaptığı konuşmada, yeni gelişen ve henüz standartları oluşmayan bilişim sektöründeki sendikal örgütlenmenin önemine değinerek, bu alandaki örgütlenme başarısının tüm emekçiler için önemli bir kilometre taşı olacağını vurguladı.

Kurtuluş Kaya, bilişim alanında yaşanan gelişmeleri ve bu alanda çalışanların sorunlarına ilişkin yaptığı kısa bilgilendirmenin ardından, panelistlere söz verdi.

Bilişim Çalışanlarının Bakış Açısı Değişmeli

IBM Türk çalışanlarının örgütlendikleri Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkanı Gürsel Doğru, bilişimde örgütlenme sorununun genel örgütlenme sorunundan ayrı tutulamayacağını belirterek, şöyle konuştu:

“10-15 yılda artan yerli ve yabancı yatırımı ve İnternet kullanımının

artması çalışanların sorunlarını çöştürdü. Bilgi teknolojisi üreten ve satan şirketler, sektörün aktörleri oldu. IBM çalışanlarının örgütlenmesi bilişim sektöründeki diğer firmalar için örnek teşkil edecektir. Bilişim sektöründe çalışanlar kendi kariyer hedefleri ve kişisel çabaları ile bir yerlere gelmeye çalışıyorlar. Başka bir iş bulamayacakları endişesi yaratıldığı için emeklerinin ve hak ettiklerinin çok altında ücretlerle çalışıyorlar.”

Gürsel Doğru, bilişim alanında marka olarak değerlendirilen IBM'de bile çalışanların farklı ücret ve çalışma koşullarına tabi tutulduğunu belirterek, bilişim alanında çalışanlar için rasyonel koşulların oluşturulmasını istedi.

Bilişim alanında çalışanların diğer alanlara göre daha fazla “esnek çalışma” koşulları ile karşı karşıya kaldığını belirten Doğru, bu alanda çalışanların kendilerini işçi olarak değil de mavi yakalı işçiler ve işveren arasında bir yerde görme eğilimlerinin sendikal örgütlenmeyi zorlaştırdığını kaydetti.

Tez-Koop-İş Sendikası'nın bilişim alanında örgütlenmesi için IBM çalışanları ile önemli bir adım attığını vurgulayan Doğru, “Bilişim sektöründe çalışanların sendikaya olan ihtiyaçları yaşamsal önem taşımaktadır” diyerek konuşmasını tamamladı.

Rohde: İşbirliğini Artırmalıyız

Uni Global Bilgi Teknolojileri Örgütlenme Başkanı Gerhard Rohde, bilgi ve hizmet sektöründe uluslararası faaliyet gösterdiklerini belirterek, “Yoksul ülkelerde örgütlenmelerimiz var. Bu ülkelerde çalışanların hakları ihlal edildiğinde gereken örgütlenmenin yapılmasına çalışıyoruz. Bizim amacımız kurumlar arası işbirliği yapmak. Dünyanın her yerinde kendi sektörümüzde olan sendikaları destekliyoruz. Küresel işbirliğini artırmalıyız” diye konuştu.

Rohde, esas işlevlerinin ülkelerdeki çalışanlar arasında deneyim aktarımını

sağlamak ve uluslararası dayanışma ağı yaratmak olduğunu belirtti. Pano katılım sayısını “başarılı” olarak değerlendiren Rohde, kısa bir zaman sonra binlerin katıldığı bir bilişimciler etkinliğinde tekrar bir araya gelebilme temennisini de ilettili.

“Eğitilmiş İş Gücü Daha Fazla Sömürülüyor”

Cumhuriyet Gazetesi Yazarı Şükran Soner, Türkiye’de 1980’lerden sonraki sendikal hareketin yaşadığı sorunlara kısaca değinerek; bilişim sektörünün uluslararası şirketlerin hegemonyası altında olduğunu, bu nedenle işgücünün daha çok sömürüldüğünü

kaydetti. Eğitilmiş işgücünün yer aldığı bilişim alanında çalışanların örgütlenmelerinin önemini vurgulayan Soner, şöyle konuştu:

“Biz eskiden çağdaşlaştıkça zenginliğin paylaşılacağını sanıyorduk. Yeni dünya tamamen sömürü düzenine göre kuruldu. Asgari hakların alınamadığı bir düzen. Tüm dünyada en fazla sömürülenler eğitilmiş insanlar. Gazetecilik, bilişim ve eğlence sektörleri insanların algılarını çıkarlarına göre şekillendiriyor. Yeni dünya düzeninde eğitilmiş, bilinçli, örgütsüz kullanılan insanlar var. Barış ve demokrasiden yana yol alan örgütlenmeye geçmemiz gerekiyor.”

IBM Karşısında Küresel Mücadele

LBC Sendikası Bilgi Teknolojileri Örgütlenme Yöneticisi Cohen Dries, Belçika'da IBM'le 2003'te toplu sözleşme imzaladıklarını belirterek, Belçika'da bilişim çalışanlarının verdiği sendikal mücadeleyi anlattı. Dries, Belçika'da bilişim alanının tek başına örgütlenmediğine, diğer hizmet sektörleriyle birlikte gruplandırıldığına dikkat çekti. Belçika'da İnternet'in yaygınlaşmasının yavaşlaması ile birlikte toplu işten çıkarmaların gerçekleştiğini ve bunun sonucunda yapılan bireysel sözleşmelerin yetersizliğinin anlaşıldığını anlattı. Dries, birçok bilişim çalışanın toplu sözleşme düzenine olan güvenlerinin arttığını ve bu dönemde sendikal örgütlülüğün güç kazandığını aktardı. Cohen Dries, IBM karşısında küresel mücadele yürütmenin önemine dikkat çekerek, sendikalar arası kurulacak bir iletişim ağıyla bilgi paylaşımının sağlanması, kampanyaların ve eylemlerin İnternet ortamına taşınması gerektiğini ifade etti.

Panelistlerin konuşmalarının tamamlanması üzerine ikinci bölümde, dinleyicilerin soruları yanıtladı. Bu bölümde bir soru üzerine söz alan Kurtuluş Kaya, bilişim çalışanlarının mücadelesine verilen desteğin hedeflerini şöyle açıkladı:

"Sendikalar ve meslek örgütleri olarak sürecin örgütlenmesinde bilişim çalışanlarıyla yan yana durmaya devam edeceğiz. Bizler ortak sorunlar etrafında, ortak çözümler üretebilmeye devam edeceğiz. Bu çerçevede de bilişim çalışanlarının ortak platformlarını oluşturmaya çalışacağız. Bu konuda daha çok meslek örgütlerinin sendikaları desteklediği bir anlayışı baz alacağız. Bu çalışmayı da Ankara, İzmir ve ülke çapındaki girişimlerle genişleteceğiz." ◀

ANKARA'DA BİLİŞİM SENDİKASI SÖYLEŞİSİ

Bilişim alanında çalışanların örgütlenme çalışmalarının en güncel örneklerinden "Bilişim Sendikası" konulu söyleşi 25 Eylül 2008 tarihinde EMO Ankara Şubesi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Etkinliğin açılış konuşmasını EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gölay Şakiroğulları yaptı.

Tez Koop-İş Sendikası'na üye olan bir IBM Türk çalışanın anlatımlarıyla şekillenen söyleşide genç bilişim çalışanlarının katılımı ilgi çekiciydi. Tez Koop-İş Sendikası'nın Ankara şubelerinden de katılımcıların olduğu söyleşide öncelikle Bilişim Sendikası'nın ortaya çıkışı ve bugün geldiği nokta hakkında bilgi verildi. Aylardır sendikalaşma mücadelesi veren IBM çalışanlarının Çalışma Bakanlığı'ndan yetki aldığı, ancak IBM yetkililerinin sendikalarını kabul etmediğini ve işkolu itirazında bulunduğu anlatıldı. Çalışanların sendikalaşma mücadelesinin engellemek istendiği ifade edildi. Bu noktaya gelme sürecinde IBM patronlarının iş barışını bozduğu, gelir adaletsizliği yaratıldığı, uzun süredir zam yapılmadığı ve en önemlisi çalışanlarının haklarının tanınmadığı hatta ortadan kaldırıldığı örneklerle anlatan IBM Türk çalışanı, sendikal faaliyet yürütmenin diğer iş kollarına göre çok zorlu olduğu bu iş kolunda örgütlülüğün başka çıkar yol kalmadığını ve çok ciddi bir çalışan kesiminin buna ikna olduğunu ifade etti.

Bulundukları işkolunda - ve işyerinde - yetkili ve etkili bir örgütlülük yaratmak için tüketilen zaman, emek, sabır ve inadın, bilişim alanındaki diğer çalışanların mücadelesine katkı sunması umudunda olduklarını belirten IBM Türk çalışanı bu mücadelenin sadece IBM-Türk'le sınırlı kalmayıp diğer şirketlere de yayılması gerekliliğini ifade etti. Sendikal mücadelenin bir iki şirkette daha başlaması durumunda artık sektörde sendikalaşmanın engellenemeyeceğini söyledi.

Sonuç olarak, çalışma koşullarının günden güne ağırlaştığı, esnek mesai uygulamalarının sıradanlaştığı, taşeronlaşmanın ve emek sömürsünün sürekli arttığı bilişim sektöründe çalışanların örgütlülüğünün artık zorunlu olduğunu belirten IBM Türk çalışanı, bu süreçte EMO'nun desteğini sürekli yanlarında hissettiklerini ve bundan sonraki süreçte de EMO'nun ve diğer demokratik kitle örgütlerinin desteğini beklediklerini ifade etti. ◀